

SDO Hálek, 1922 členem ÚMDOČ. 1938 členem ÚMDOČ, 48 členů, vlastní jeviště, 3 představení. *DS Orla* 1946 Národ pod křížem, K novým břehům, Pokoj lidem dobré vůle.

Táborský, s. 406; *Zprávy Orla* 1946.

CHRUDIMSKO a Nasavrcko III, obraz kulturní, o umění dramatickém, s. 593, zpracoval Ignác Alexa. *Chrudim, Výbor ku popisu okresu Chrudimského a Nasavrckého* 1912.

OZORÁKOVÁ, Jaroslava: Kluci také dovedou hrát divadlo. Budovatel 1983, č. 8, s. 6.

1976 *LS Východočeské cihelny*, ved. Z. Korebová. Od 1981 je *DLS* při Dětském výchovném ústavu, spodové loutky, účast v okr. přehlídkách, např. 1981 Jak Honza ulovil draka, 1982 Jak Honza dostal princeznu, 1985 Papiřová pohádka (Z. Skořepa), 1986 Statečný koníček (M. Pavlík). Pak vedení ústavu nedovolilo další činnost.

INFORMACE pro MČAD Jan Merta. Rkp. 2001. PC ART.

HROMNICE, o. Plzeň-sever

1909 vznik *SDO Šubert*, 1922 členem ÚMDOČ, ukončil 1950-1951. Několik představení do roka. 1949 aktivitu převzaly *ČSM, Sokol*, hrály až do 80. let.

INFORMACE pro MČAD: Mistopis okresu zprac. Alena Svobodová. Rkp. 1998-2000. 20 s. PC ART.
Kronika obce.

HRONOV, viz též **VELKÝ DŘEVÍČ, ZBEČNÍK**, o. Náchod
ODi zde poprvé pravděpodobně 1827, bez vrchnostenského povolení ve škole Berounské koláče, pod vedením hodináře Ant. Knahla (= Kalina z Jiráskova U nás), který divadlo poznal v Praze.

316 / *Stará škola (1668-1868), v jejíž „klase“ se uskutečnilo první představení hronovských ochotníků. Kresba ak. mal. Karla Beneše.*

Následovalo vyšetřování. Přes nepřítel zámku si podali téhož roku žádost o povolení několika her. Nebylo jim vyhověno. Scházeli se tedy a četli texty, nejraději Klicperu, učili se role, pořádali výlety a zde recitovali, hráli aktovky a připravovali besedy. 1844 povolení, zah. opět. Berounské koláče. ODi definitivně obnoveno 1847, kdy náchodský vrchní povolil 12 představení ve prospěch místních chudých. Hráli v hostinci U modré hvězdy na náměstí, mj. Štěpánek, Klicpera, Raymann, Macháček, překlady Thámovy, Šedivého, Štěpánka, dále i Troufaldýna (Goldoni). Rok 1848 ODi na čas zastavil, 1849 se opět hrálo, asi od 1857 v hostinci U Habrů (na místě dnešního Jiráskova divadla). Po Říjnovém diplomu povoleno hrát 12 her. Získali sál v čp. 150 (později MěK), oponu namaloval A. Knahl. Podle Jiráskových pamětí se nejvíce hrálo v 60. letech. On sám zde jako student také hrál

a režíroval. 1865-1866 ročně kolem 12 představení. Výnosy na nové vybavení divadla. Hráli v hostinci U Habrů na náměstí nebo

317 / *Antonín Knahl (1801-1883), zakladatel ochotnického divadla v Hronově.*

v Modré hvězdě. *SDO* zal. až 1869, stanovy schváleny 1871. 1870 v zahradě U Habrů (hotel Sokol) si zřídili Arénu, zde několik let. V poschodí domu vybudovali 1872 jeviště s propadlem. 1875 nový sál, i opona. Poté v zimní sezoně hráli každé dva týdny. Na přelomu století na kratší čas do nového hotelu U mostu, pro vysoké nájemné přesídlili do Slavie. V 70. letech už pevně vstupné. 1870 zal. Sokol. 1876 z podnětu Jiráska oslava 50. výročí ODi. 1886 zal. *SDO ve Zbečniku*, činnost doložena až 1897. Hráli např. Jiráska, ale i Tolstého, vystupovali v Hronově. Někteří členové 1911 do *DrO DTJ* (zal. 1906). 1898-1914 *Vzdělávací spolek národního dělnictva Barák*, mj. uvedl Tkalce. Počátky dělnického divadla koncem 19. stol., rozvoj výraznější po 1905, se vznikem odborové Unie dělnictva textilního. Zpočátku hráli v hostinci Na Veselce, 1907 Na Prajzku. Jiráskovy padesátiny 1901 *SDO* oslavil Vojnarkou za účasti autora. Nejvíce hry kritického realismu, všechny Jiráskovy hry, nejčastěji *Lucerna* (1906). 1911 za účasti autora Vojnarka. Hrál se v pronajatých místnostech. 1915-1916 pouze 4x, a to jen díky výpomoci *DrO spolku NJS, Dělnického divadla, Národně sociálního spolku Barák* aj. 1917 opět U mostu.

Teprve 1917 *SDO* zah. v hotelu Slavie, kde až do 1930, 1922 členem ÚMDOČ. 1921 v přírodním divadle za Homolkou k 70. Jiráskovým narozeninám *Otec* (za přítomnosti autora a vládní delegace), součást cyklu jubilantových her. Výnos k zakoupení Jiráskova rodného domu. 1921 sloučení dělnických

318 / *Cihla na stavbu Jiráskova divadla.*